

Suunnittelu- ja laskentaosasto

29.4.1997

Työeläkelaitoksille

PERUSTEET ELÄKE-KANSAN KONKURSSISTA AIHEUTUNEEN YHTEISVASTUUSÄÄMISEN KUOLETTAMISEKSI

Sosiaali- ja terveysministeriö on 20.12.1996 antanut oheisen päätöksen (1116/96) työntekijäin eläkelain 12 §:n 4 momentissa tarkoitetun eläkelaitosten yhteisvastuun soveltamisesta Eläkevakuutusyhtiö Kansan konkurssista aiheutuviin kuluihin.

Edellä mainitun päätöksen 3 §:n mukainen vastuun ja kulujen selvittely tehdään liitteenä olevien, sosiaali- ja terveysministeriön 28.4.1997 vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Taustaa

Eläke-Kansa asetettiin konkurssiin 30.12.1994, jolloin sen vastuulla olevat vakuutukset ja koko omaisuus siirrettiin Eläke-Kansan erityiseen selvityspesään. Selvityspesä luovutti Eläke-Kansan TEL-vakuutuskannan 1.1.1997 kannanluovutussopimuksella Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sammolle, Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmariselle, keskinäiselle vakuutusyhtiö Eläke-Varmalle, Keskinäiselle Eläkevakuutusyhtiö Tapiolalle ja Eläkevakuutusosakeyhtiö Verdandille.

Selvityspesä luovuttaa vakuutuskannan vastaanottajille vastuuvelan katteeksi Eläke-Kansan omaisuuden realisoinnista saadut varat kannanluovutussopimuksen mukaisesti.

Perusteiden soveltaminen

Eläkelaitokset vastaavat yhteisesti Eläke-Kansan TEL:n mukaisista peruseläkkeistä, rekisteröidyistä lisäeläkkeistä, kuntoutusrahoista tai muista kuntoutuksesta aiheutuneista kustannuksista ja hautausavustuksista siltä osin kuin ne jäävät turvaamatta konkurssin johdosta.

Yhteisvastuun kustannuksiin osallistuvat TEL:n mukaista toimintaa harjoittavat vakuutusyhtiöt, eläkekassat ja -säätiöt, LEL Työeläkekassa sekä Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassa. Kukin eläkelaitos vastaa kuluista määrällä, joka kunakin vuonna vastaa sosiaali- ja terveysministeriön erikseen vahvistamaa prosenttimäärää eläkelaitoksessa vakuutettuina olevien työntekijöiden edellä mainittujen lakien alaisista palloista.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

29.4.1997

Eläketurvakeskus selvittää oheisten perusteiden mukaisesti kalenteri-
vuosittain, miten eläkelaitosten keskinäinen vastuu yhteisvastuusta
jakautuu.

Näitä perusteita sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 1997, ottaen
kuitenkin huomioon, mitä perusteissa on kuluvan vuoden ennakoiden
määrämisestä poikkeuksellisesti esitetty.

ELÄKETURVAKESKUS

Markku Hänninen

Pentti Koivistoinen

LIITTEET

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös työntekijäin eläkelain 12 §:n
4 momentissa tarkoitetuista perusteista
Perusteet TEL 12 §:n 4 momentin mukaisen yhteisvastuusaamisen
kuolettamiseksi

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös
työntekijäin eläkelain 12 §:n 4 momentissa tarkoitetuista perusteista

Annettu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Sosiaali- ja terveysministeriö on päättänyt 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 12 §:n 4 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 839/1996:

1 §

Tätä päätöstä sovelletaan niihin kuluihin, jotka aiheutuvat eläkkeistä tai etuuksista, jotka Eläkevakuutusosakeyhtiö Kansan (*Eläke-Kansa*) konkurssin johdosta jäävät turvaamatta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin eläkkeisiin ja etuuksiin luetaan sellaiset työntekijäin eläkelain vähimmäiseläketurvan, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962), eräiden työsuhteissa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain (662/1985) ja merimieseläkelain (72/1956) mukaiset eläkkeet ja kuntoutusrahat sekä työntekijäin eläkelain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettut kuntoutuksesta aiheutuvat kulut ja työntekijäin eläkelain 11 §:n mukaiset rekisteröidyt lisäedut, joista vastuu työntekijäin eläkelain 12 §:n mukaan kuuluu Eläke-Kansalle.

Edellä 1 momentissa kuluilla tarkoitetaan niitä kuluja, jotka Eläke-Kansan työntekijäin eläkelain mukaisten vakuutusten vakuutuskannan vastaanottaneille vakuutusyhtiöille syntyy siltä osin kuin 2 momentissa tarkoitetuista eläkkeistä ja etuuksista aiheutuva vastuuta ei saada katetuksi Eläke-Kansan varoilla ja Eläke-Kansan vakuutussovimusten perusteella vakuutuksenottajille määrättävillä vakuutusmaksuilla lisättynä työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien

työntekijäin eläkelain sekä eräiden työsuhteissa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta sekä yrittäjiltä perittävää vakuutusmaksusta vuonna 1994 annetussa laissa (1536/1993) tarkoitettulla vastuuvajauksella. Vakuutusyhtiöiden vastaanotettuun vakuutuskantaan perustuva vastuu lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti ajankohdalle 1.1.1997. Edellä tarkoitettuihin kuluihin voidaan vuoteen 2003 asti lukea sellaisista vakuutuskannan luovutuksen jälkeen myönnettyistä työkyvyttömyyseläkkeistä ja työttömyyseläkkeistä, jotka olisivat työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin mukaan kuuluneet Eläke-Kansan vastuulle, aiheutuvat kustannukset siltä osin kuin ne ylittävät näitä eläkkeitä varten laskuperusteissa varatun määrän. Lisäksi kuluihin voidaan lukea siirtyviin vakuutuksiin liittyvien työntekijäin eläkelain vähimmäisturvan mukaisten vakuutusten vakuutusmaksusaamisten maksamatta jättämisestä mahdollisesti aiheutuvat tappiot.

2 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetuista kuluista vastaavat työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain ja eräiden työsuhteissa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain mukaista toimintaa

harjoittavat eläkelaitokset yhteisesti. Kukin eläkelaitos vastaa kuluista määrällä, joka kunakin vuonna vastaa sosiaali- ja terveysministeriön erikseen vahvistamaa prosenttimäärää eläkelaitoksessa vakuutettuina olevien työntekijöiden sanottujen lakien alaisista palkoista. Vuodelle 1997 tämä prosenttimäärä on 0,1.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kustannus otetaan huomioon työntekijäin eläkelain vähimmäiseläketurvan mukaisen vakuutusmaksun sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain ja eräiden työsuhteissa

olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain mukaisen vakuutusmaksun suuruutta määrättäessä.

3 §

Eläketurvakeskus selvittää kalenterivuositain, miten eläkelaitosten keskinäinen vastuu 1 pykälässä tarkoitetuista kuluista jakautuu noudattaen soveltuvin osin, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 16 §:ssä säädetään.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Ministeri *Arja Alho*

Vakuutusylitarkastaja Hillevi Mannonen

PERUSTEET TEL 12 §:N 4 MOMENTIN MUKAISEN YHTEISVASTUUSAAMISEN KUOLETTAMISEKSI

1. Soveltaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on 20.12.1996 antanut päätöksen (1116/96) työntekijäin eläkelain (TEL) 12 §:n 4 momentissa tarkoitetun eläkelaitosten yhteisvastuun soveltamisesta Eläkevakuutusosakeyhtiö Kansan (Eläke-Kansa) konkurssista johtuviin kuluihin. Näitä perusteita soveltaen tehdään päätöksen 3 §:ssä tarkoitettu vastuun ja kulujen selvittely. Yhteisvastuun kuluista vastaavat työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) ja eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain (TaEL) mukaista toimintaa harjoittavat eläkelaitokset näiden perusteiden mukaisesti.

2. Yhteisvastuusaamisen määrittely

Eläke-Kansan vakuutuskantaa kannanluovutuksessa vastaanottaneiden vakuutusyhtiöiden saatava yhteisvastuusta hetkellä 1.1.1997, yhteisvastuusaaminen, on kannanluovutushetkellä 1.1.1997 siirtyvän vastuuvajan ja pakollisen vastuuvajauksen sekä Eläke-Kansan erityisessä selvityspesässä kannanluovutushetkellä olevan omaisuuden erotus. Yhteisvastuusaamisen määrä myöhemmille ajankohdille on määritelty kohdassa 6. Lopullinen yhteisvastuusta aiheutuva kulu määräytyy sen mukaan, minkä arvoiseksi erityisen selvityspesän omaisuuden lopullinen arvo muodostuu.

Eläke-Kansan TEL:n mukaista vakuutuskantaa koskevan kannanluovutussopimuksen mukaan Eläke-Kansan erityisen selvityspesän omaisuuden realisoinnista saadut varat jaetaan erityisen selvityspesän toimesta vakuutuskannan vastaanottaneille vakuutusyhtiöille neljännesvuosittain ellei erityisen selvityspesän ja yhtiöiden välillä toisin sovita.

3. Yhteisvastuusaamisen kuolettamisen lopullinen selvittely vuodelta v

Kullekin TEL:n, LEL:n ja TaEL:n mukaista toimintaa harjoittavalle eläkelaitokselle i määrätään maksu M_v^i ja hyvitys H_v^i hetkelle 1.7.v seuraavasti:

$$(1) \quad M_v^i = c_v \times t_v S_v - (T_v^i(tk) + T_v^i(tt) + T_v^i(mt)), \text{ missä}$$

$c_v =$ STM:n vuodelle v päätöksen 1116/96 2 §:n 1 momentin mukaisesti vahvistaman prosenttimäärän sadasosa

$t_v S_v =$ eläkelaitoksen i vähimmäiseläketurvan mukaisen vakuutus- tai vuosimaksun perusteena oleva palkkasumma vuonna v

$T_v^i(tk) =$ Vakuutusyhtiölle i Eläke-Kansan erityisestä selvityspesästä kannansiirrossa 1.1.1997 siirtyneiden vakuutusten osalta siirtohetken jälkeen, mutta viimeistään vuonna 2003 myönnettyistä työkyvyttömyyseläkkeistä ja kuntoutusrahoista myöntövuonna v aiheutuva meno siltä osin kuin kannanluovutuksessa näitä eläkkeitä ja etuuksia varten varattu vastuuelka lisättynä vakuutuksenottajalta mahdollisesti perityllä vakuutusmaksulla ei riitä, per 1.7.v (TEL:n mukaisen perusvakuutuksen erityisperusteiden (laskuperusteiden) kohdan 6.2.2.3. mukainen suure $P_v^i(K)$)

$T_v^i(tt) =$ Vakuutusyhtiölle i Eläke-Kansan erityisestä selvityspesästä kannansiirrossa 1.1.1997 siirtyneiden vakuutusten osalta siirtohetken jälkeen, mutta viimeistään vuonna 2003 myönnettyistä työttömyyseläkkeistä myöntövuonna v aiheutuva meno siltä osin kuin kannanluovutuksessa näitä eläkkeitä varten varattu vastuuelka lisättynä vakuutuksenottajalta

mahdollisesti perityllä vakuutusmaksulla ei riitä, per 1.7.v
(laskuperusteiden kohdan 6.2.2.3. mukainen suure
 $P_v^u(K)$)

$T_v^i(mt)$ = Vakuutusyhtiölle i Eläke-Kansan erityisestä selvityspesästä kannansiirrossa 1.1.1997 siirtyneiden vakuutusten osalta vuonna v kirjatut, saamatta jääneistä ennen 1.1.1997 erääntyneistä vakuutusmaksuista sekä työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeistä vakuutuksenottajilta Eläke-Kansan vakuutuksen perusteella mahdollisesti perityistä vakuutusmaksuista aiheutuvat maksutappiot laskuperustekorkoineen mukaan lukien perimiskulut, per 1.7.v (laskuperusteiden kohdan 6.2.2.3 mukainen suure $P_v^m(K)$).

$$(2) \quad H_v^i = \{ [\bar{Y}_{v-1}^i + K_{v-1}^i - R_v^i(\text{dis})] / \sum [\bar{Y}_{v-1}^i + K_{v-1}^i - R_v^i(\text{dis})] \} \times \sum M_v^i, \text{ missä}$$

$\bar{Y}_{v-1}^i$ = eläkelaitoksen i lopullinen yhteisvastuusaaminen hetkellä 31.12.v-1 (määritellään kohdassa 6)

K_{v-1}^i = eläkelaitoksen i saaminen Eläke-Kansan erityiseltä selvityspesältä tilinpäätöksessä 31.12.v-1

$R_v^i(\text{dis})$ = Eläke-Kansan erityisen selvityspesän vuonna v eläkelaitokselle i suorittamien erien määrät korkoutettuina laskuperustekorolla eräpäivistään hetkelle 31.12.v-1. Erät kuolettavat eläkelaitoksen i saamista Eläke-Kansan erityisestä selvityspesästä

Kaavan (2) mukainen hyvitys vuodelle 1997 on kuitenkin

$$(2a) \quad H_{97}^i = \{ [\bar{Y}_{1.1.1997}^i + K_{1.1.1997}^i - R_{97}^i(\text{dis})] / \sum [\bar{Y}_{1.1.1997}^i + K_{1.1.1997}^i - R_{97}^i(\text{dis})] \} \times$$

$\sum M_{97}^i$, missä

$\bar{Y}_{1.1.1997}^i + K_{1.1.1997}^i$ on vakuutusyhtiölle kannanluovutuksessa 1.1.1997 siirtyneen vastuuvelan sekä vastuuvelan katteeksi siirtyneiden varojen ja vastuuvajauksen erotus.

Eläketurvakeskus (ETK) antaa eläkelaitokselle 31.10.v+1 mennessä päätöksen selvittelyerän $H_v^i - M_v^i$ määrästä, missä suureet H_v^i ja M_v^i on korkoutettu laskuperustekorolla hetkelle 30.11.v+1.

Jos hyvitys on maksua suurempi, ETK suorittaa erotuksen eläkelaitokselle 3.12.v+1 mennessä tai, jos tällöin ei ole pankkien aukiolopäivä, sitä seuraavaan pankkien aukiolopäivään mennessä. Jos maksu on hyvitystä suurempi, eläkelaitos suorittaa erotuksen ETK:lle vuoden v+1 marraskuun viimeisenä pankkien aukiolopäivänä.

Jos erän suorittaminen viivästyy, on viivästysajalta suoritettava korkoa TEL 19 §:n mukaisen vuotuisen viivästyskoron mukaan.

Vuoden v yhteisvastuusaamisen selvittelyssä otetaan kohdan 4 mukaiset eläkelaitoksen ennakot huomioon kaavan (2) mukaisen hyvityksen ja kaavan (1) mukaisen maksun erotuksen osasuorituksena. Ennakoille lasketaan tällöin korkoa laskuperustekorkokannan mukaan erääntymiskuukausien ensimmäisestä päivästä 30.11.v+1 asti.

4. Yhteisvastuusaamisen selvittelyn ennakko vuodelle v

Eläkelaitos maksaa tai saa yhteisvastuusaamisen selvittelyn ennakkkoa. Ennakko määrätään sellaiselle eläkelaitokselle, joka on toiminnassa 1.1.v.

Kullekin eläkelaitokselle arvioidaan maksu M_v^i ja hyvitys H_v^i seuraavasti:

$$(3) \quad M_v^i = c_v \times d_v \times t_{v-2} S_{v-2}, \text{ missä}$$

$d_v =$ ETK:n arvioima, palkkasumman muutosta vuodesta v-2 vuoteen v kuvaava kerroin,

$t_{v-2} S_{v-2} =$ eläkelaitoksen i vähimmäiseläketurvan mukaisen vakuutus- tai vuosimaksun perusteena oleva palkkasumma vuonna v-2

$$(4) \quad H_v^i = \{ [Y_{v-1}^i + K_{v-1}^i] / [\sum (Y_{v-1}^i + K_{v-1}^i)] \} \times \sum M_v^i$$

Vuoden 1997 ennakoita laskettaessa käytetään kaavassa (4) suureen $Y_{v-1}^i + K_{v-1}^i$ sijasta kullekin vastaanottavalle eläkelaitokselle kannanluovutuksessa 1.1.1997 siirtyneen, arvioidun vastuuvelan ja vastuuvelan katteeksi siirtyneiden varojen ja vastuuvajauksen erotusta.

Mikäli erotus $H_v^i - M_v^i$ on negatiivinen, on eläkelaitoksen maksettava ennakkona tämä määrä, ja erotuksen ollessa positiivinen maksetaan eläkelaitokselle ennakkona tämä määrä.

Jos eläkelaitokselle ei ole määritelty suuretta $t_{v-2} S_{v-2}$ tai jos näyttää ilmeiseltä, että erotus $H_v^i - M_v^i$ tulisi oleellisesti poikkeamaan kaavojen (1) ja (2) mukaisten suureiden erotuksesta $H_v^i - M_v^i$, voi ETK arvioida suureet H_v^i ja M_v^i .

ETK antaa eläkelaitokselle päätöksen vuoden v ennakon suuruudesta 31.3.v mennessä. Eläkelaitoksen on suoritettava ennakko ETK:lle neljässä yhtä suuressa erässä touko-, heinä-, loka- ja joulukuun ensimmäisenä pankkien aukiolopäivänä. ETK puolestaan maksaa ennakon saamassa olevalle eläkelaitokselle neljässä yhtä suuressa erässä edellä mainittujen kuukausien kolmantena pankkien aukiolopäivänä.

Jos ennakon suorittaminen viivästyy, on viivästysajalta suoritettava korkoa TEL 19 §:n mukaisen vuotuisen viivästyskoron mukaan.

Eläkelaitoksen vastuun siirtyessä toiseen eläkelaitokseen yhdistetään ennakkoa määrättäessä soveltuvin osin ko. eläkelaitoksia koskevat suuheet.

5. Selvittely viimeiseltä kuoletusvuodelta

Peruste haetaan myöhemmin.

6. Yhteisvastuusaaminen eläkelaitoksen tilinpäätöksessä

Yhteisvastuusaaminen vuoden 1997 tilinpäätöksessä per 31.12.1997 on:

$$(5) \quad Y_{31.12.97}^i = (1 + (b1)) \times \bar{Y}_{1.1.1997}^i - (1 + (b1))^{0.5} \times H_{97}^i(\text{arvio}) + (b1) \times K_{1.1.1997}^i \\ - R_{97}^i(\text{korko}) - \Delta K_{97}^i .$$

Yhteisvastuusaaminen vuoden v tilinpäätöksessä per 31.12.v on:

$$(6) \quad Y_v^i = (1 + (b1)) \times \bar{Y}_{v-1}^i - (1 + (b1))^{0.5} \times H_v^i(\text{arvio}) + (b1) \times K_{v-1}^i \\ - R_v^i(\text{korko}) - \Delta K_v^i - [- (K_{v-1}^i - R_v^i + \Delta K_v^i)]^+ .$$

Kaavoissa (5) ja (6) on

$$\bar{Y}_v^i = Y_v^i - (1 + (b1))^{0.5} \times H_v^i + (1 + (b1))^{0.5} \times H_v^i(\text{arvio}), \text{ missä}$$

$$H_v^i(\text{arvio}) = \{ [\bar{Y}_{v-1}^i + K_{v-1}^i - R_v^i(\text{dis})] / \sum [\bar{Y}_{v-1}^i + K_{v-1}^i - R_v^i(\text{dis})] \} \times \sum M_v^i(\text{arvio})$$

per 1.7.v.

H_v^i (arvio) vuodelle 1997 on kuitenkin

$$H_{97}^i(\text{arvio}) = \{[\bar{Y}_{1.1.1997}^i + K_{1.1.1997}^i - R_{97}^i(\text{dis})] / \sum [\bar{Y}_{1.1.1997}^i + K_{1.1.1997}^i - R_{97}^i(\text{dis})]\} \times \sum M_{97}^i(\text{arvio}), \text{ missä}$$

$\bar{Y}_{1.1.1997}^i + K_{1.1.1997}^i$ on määritelty kaavan (2a) yhteydessä,

$$\sum M_v^i(\text{arvio}) = c_v \times t_v S_v(\text{arvio}), \text{ missä}$$

$t_v S_v(\text{arvio})$ on ETK:n arvio vuoden v palkkasummasta

$R_v^i(\text{korko})$ = Laskuperustekoron mukainen korko Eläke-Kansan erityisen selvityspesän vuonna v eläkelaitokselle i suorittamille erille kuoletuserien eräpäivistä hetkelle 31.12.v.

ΔK_v^i = eläkelaitoksen i saamisen Eläke-Kansan erityiseltä selvityspesältä arvonmuutos vuonna v

7. Saaminen Eläke-Kansan erityiseltä selvityspesältä eläkelaitoksen tilinpäätöksessä

Saaminen Eläke-Kansan erityiseltä selvityspesältä vuoden 1997 tilinpäätöksessä 31.12.1997 on:

$$(7) \quad K_{31.12.97}^i = [K_{1.1.97}^i - R_{97}^i + \Delta K_{97}^i]^+, \text{ missä}$$

$K_{1.1.97}^i$ = eläkelaitoksen i saaminen Eläke-Kansan erityiseltä selvityspesältä kannanluovutusajankohtana 1.1.1997.

Saaminen Eläke-Kansan erityiseltä selvityspesältä vuoden v tilinpäätöksessä per 31.12.v on:

$$(8) \quad K_v^i = [K_{v-1}^i - R_v^i + \Delta K_v^i]^+, \text{ missä}$$

R_v^i = Eläke-Kansan erityisen selvityspesän eläkelaitokselle i vuonna v suorittamien erien yhteenlasketut määrät eräpäivinä.

Jos $[K_{v-1}^i - R_v^i + \Delta K_v^i] < 0$, saaminen Eläke-Kansan erityiseltä selvityspesältä vuoden v tilinpäätöksessä on nolla ja määrä

$[K_{v-1}^i - R_v^i + \Delta K_v^i]$ lisätään vuoden v tilinpäätöksessä yhteisvastuusaamiseen Y_v^i .

8. Voimaantulo

Tätä perustetta sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1997 tehtävään selvitykseen kuitenkin siten, että ETK antaa eläkelaitoksille päätökset vuoden 1997 ennakoiden suuruudesta 30.4.1997 mennessä ja ensimmäisen ennakkoerän maksukuukausi on kesäkuu.